7/6134

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI :B.02.0.006/01-594 18 13 /2002

KONU :7/6134-13694 esas sayılı
Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :04.03.2002 tarih A. 01.0.GNS.0.10.00.02-7/6134-13694/32576 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Sayın Zeki ÇELİK'in tarafımdan cevaplandırılmasını istediği 7/6134-13694/32576 esas sayılı soru önergesi incelenmiştir.

14 Şubat 2002 tarihinde gerçekleştirilen "Basın Kanunu Tasarısını Değerlendirme Toplantısı"na davet edilen basın yayın kuruluşları, basın meslek örgütleri ve siyasi parti temsilcilerini gösterir liste ekte gönderilmektedir. Listenin tetkikinden de anlaşılacağı üzere, toplantıya yaygın veya bölgesel yayım yapan kuruluşların yanı sıra mecliste grubu bulunan tüm siyasi partilerin ilgili genel başkan yardımcıları ve gazeteci kökenli milletvekilleri davet edilmişlerdir.

Aynı toplantıda, yerel basın meslek kuruluşları dışında kalan basın meslek örgütlerinin de katılımları talep edilmiştir.

Toplantıya davet edilen basın yayın kuruluşlarında yukarıda arz edilen ölçütler aranmış ve basın yayın kuruluşları arasında herhangi bir ayırım gözetilmemiştir. Bu nedenle "Devlet eliyle ayırımcılık" söz konusu değildir.

Basın yayın kuruluşlarının kriterleri yasalarla belirlenmektedir. Malumları olduğu üzere gazete, dergi ve haber ajansı gibi süreli yayınlar, 5680 sayılı Basın Yasası; Radyo ve Televizyonlar da 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun kapsamında değerlendirilmektedir.

Bir kişinin basın mensubu – gazeteci – sayılması için aranacak ölçütler, 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanunun 1. maddesinde belirlenmiştir. Anılan Yasa ve RTÜK Yasasının 38. maddesi çerçevesinde gazeteci, "Türkiye'de yayımlanan gazete ve mevkutelerle haber ve fotoğraf ajanslarında, Radyo ve Televizyon Kuruluşlarının haberle ilgili birimlerinde fikir ve sanat işlerinde ücret karşılığı çalışanlar" olarak tanımlanabilir.

231 sayılı Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname gereği, Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü basın kartı düzenlemekle yükümlüdür. Anılan Genel Müdürlük bu yükümlülüğünü yerine getirmek üzere, Basın Kartı Yönetmelikleri düzenlemektedir. Malumları olduğu üzere, yönetmelikler düzenleyici işlemlerdir. Bu nedenle gerek Basın Kartı Yönetmeliği, gerekse bu yönetmelik çerçevesinde yapılan basın kartı işlemleri, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası gereği yargı denetimi altındadır. Dolayısıyla, "Devlet tarafından korunan, sarı zarfla ödüllendirilen jurnalist gazeteciler" iddiası geçerli olmadığı gibi haksız bir yakıştırmadır.

./..

7/6134

Halen yürürlükte bulunan basına ilişkin hukuki düzenlemeler kimin basın mensubu olduğu hususunu, ne kamu makamlarının ne de basın kuruluşlarının keyfiyetine bırakmaktadır. Gazetecilik tanımı ve çerçevesi, yukarıda da arz edildiği üzere, 5953 sayılı Kanunun 1. maddesinde yer almaktadır. RTÜK Yasasının 38. maddesinde de, radyo ve televizyon kuruluşlarının haberle ilgili birimlerinde çalışanları, 5953 sayılı Yasa kapsamına alınmıştır.

Basın kartı, gazeteciliğin bir ön koşulu değildir. Nitekim, yukarıda maruz Yasa hükmünde de gazeteci tanımı yapılırken sarı basın kartından bahsedilmemektedir. Bugün bir çok değerli basın mensubu basın kartı sahibi olmamalarına rağmen mesleklerini icra etmektedirler. Kaldı ki, ilgili yasalar çerçevesinde meslek icra eden her gazeteci, yasal ve objektif ölçütlere sahip olması koşuluyla, basın kartı alabilmektedir.

Basın mensupları 212 sayılı Yasayla değişik 5953 sayılı Yasa kapsamında çalışmaktadırlar. Bu Yasa kapsamında çalışan tüm basın mensupları ister basın kartı sahibi olsun ister olmasın, yasal olarak "gazeteci"dirler. Nitekim, 5953 sayılı Yasanın 1. maddesinin 2. fırkası, "Bu Kanunun şümulüne giren fikir ve sanat işlerinde çalışanlara gazeteci denir." hükmünü içermektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr.Yılmaz KARAKOYUNLU
Devlet Bakanı

EKLER :
Ek 1 Liste (5 Sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/6134

BASIN KANUNU TASARISI GÖNDERİLEN İSİMLER

A. BASIN MESLEK KURULUŞLARI

1. Nazmi Bilgin / Gazeteciler Cemiyeti ve Gazeteciler Federasyonu Başkanı
2. Orhan Erinç / Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Başkanı
3. Kemal Saydamer / Parlamento Muhabirleri Derneği Başkanı
4. İsmet Demirdöğen / Çağdaş Gazeteciler Cem. Genel Başkanı
5. Oktay Ekşi / Basın Konseyi Başkanı
6. Mustafa Ayverdi / Ankara, İst. Ve Anadolu Gaz. Sahipleri Send. Başkanı
7. Sami Uygur / İskenderun Gazt. Cem. Başkanı
8. Kurtar Çakın / Çukurova Gaz. Cem. Genel Başkanı
9. Orhan Uğuroğlu / Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık Muh. Der. Başkanı
10. Şükran Soner / Türkiye Gazeteciler Send. Başkanı
11. Enver Ören / Türkiye Gaz. Sah. Birliği 2. Başkanı
12. Abdurrahman Antakyalı / Foto Muh. Der. Başkanı
13. Maruf Buzcugil / Ekonomi Muh. Der. Başkanı
14. Erol Akıncılar / İzmir Gaz. Cem. Başkanı
15. Atila Gökçe / Türkiye Spor Yazarları ve Spor Kulüpleri Der. Gen. Başkanı
16. Gültekin Samancı / Basın İlan Kurumu Gen. Müdürü
17. Seva Ülman Eren / Diplomasi Muh. Der. Başkanı
18. Bedri Koraman / Karikatürcüler Der. Başkanı
19. Haluk Durukal / Profesyonel Turizm Yazarları, Gazetecileri ve Editörleri Der. Bşk.
20. Hasan Çakır / Radyo TV Yayıncıları Derneği Bşk.
21. Kenan Macit / Radyo TV Gazetecileri Derneği Başkanı
22. Kemal Aslan / TV Kameramanları Derneği Bşk.
23. Orhan Tanakıncı / TV Kameramanları Derneği Bşk.
24. Recep Bilginer / Tiyatro ve TV Yazarları Derneği Bşk.
25. Engin Baydar / Türk Basın Birliği Genel Bşk.
26. Cengiz Bektaş / Türkiye Yazarlar Sendikası Gn. Bşk.
27. Özcan Sandıkçıoğlu / Türkiye Turizm Yazarları Ve Gazetecileri Der. Bşk.
28. İsmail Kahraman / Anadolu Gazete, Radyo ve TV Yayıncıları Birliği Gen.Bşk.

B. YAYGIN BASIN, DERGİ VE TV'LERİN GENEL YAYIN YÖNETMENLERİ

29. Engin Özpınar / Bursa Olay Gazetesi Genel Müdürü
30. Nuri kolaylı / Bursa Hakimiyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni
31. İbrahim Yıldız / Cumhuriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni
32. Osman S. Arolat / Dünya Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni
33. Ertuğrul Özkök / Hürriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni
34. Mahmet y. Yılmaz / Milliyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni
35. Taylan Sorgun / Ortadoğu Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni
36. Rahmi Turan / Gözcü Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni
37. Rıfat Ababay / Posta Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni
38. İsmet Berkan / Radikal Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni
39. Tayfın Devecioğlu / Sabah Gazetesi Yayın Yönetmeni
40. Fatih Çekirge / Star Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni
41. Tevfik Yener / Takvim Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni

43. Semih İdiz / Turkish News Genel Yayın Müdürü
44. Ali Genç / Türkiye'de Akşam Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni
45. Murat Büyükçelebi / Türkiye'de ve dünyada Güneş Gazetesi Gen. Yayın Yön.
46. Doç.Dr. Resul İzmirli / Türkiye Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni
47. Cemil Devrim / Yeni Asır Gazetesi Genel Yayın Müdürü
48. Ferit İlsever / Aydınlık Gaz. Gen. Yay. Yönetmeni
49. Kemal Gönül / Hürses Gazetesi Genel Müdürü
50. Hazım Oktay Başar / Milli Gazete Genel Müdürü
51. Ekrem Dumanlı / Zaman Gazetesi Genel Yayın Müdürü
52. Selahattin Sadıkoğlu / Yeni Şafak Gazetesi Gen. Yay. Yönetmeni
53. Masum Türker / Nokta Dergisi Sahibi ve Genel Yönetmen
54. Reha Muhtar / Show TV Gen. Yay. Yönetmeni
55. Yücel Yener / TRT Genel Müdürü
56. Taha Yücel / TGRT Genel Müdürü
57. Turan Yavuz / TV8 Gen. Yay. Yön.
58. Faruk Bayar / Star TV Gen. Yay. Yön.
59. Adem Gürses / BRT TV Genel Müdürü
60. Hidayet Karaca / Samanyolu TV Genel Müdürü
61. Cem Aydın / NTV Gen. Yay. Yön.
62. Mustafa Uğurlu / Meltem TV Gen. Yay. Yönetmeni
63. Mustafa Çelik / Kanal 7 TV Gen. Yay. Yönetmeni
64. Tuncay Özkan / Kanal D TV Gen. Koordinatörü
65. M. Ali Altuntaş / Işık TV Gen. Koordinatörü
66. Ufuk Güldemir / Haber Türk TV Sahibi
67. Frehan Şaylıman / Flaş TV Haber Genel koordinatörü
68. Nuri Çolakoğlu / CNN Türk Genel Müdürü
69. Ümit Aslanbay / Kanal 6 Haber Koordinatörü
70. Alper Tan / Kanal A Gen. Yay. Yönetmeni
71. Mehmet Tezkan / ATV Haber Gen. Yay. Yönetmeni
72. Fikret İlkiz / Cumhuriyet Gazetesi Sorumlu Müdürü

C. HABER AJANSLARI

73. Mehmet Güler / Anadolu Ajansı Gen. Müdürü
74. Reşit Haylamaz / Cihan Haber Ajansı Gen. Müdürü
75. Kutlay Doğan / Türk Haberler Ajansı Gen. Müdürü
76. Fevzi Kahraman / İHA Gen. Müdürü
77. Müşerref Hekimoğlu / ANKA Gen. Müdürü

D. RTÜK, TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ VE AB GENEL SEKRETERLİĞİ

78. Nuri Kayış / RTÜK Başkanı
79. Özdemir Özak / Türkiye Barolar Birliği Başkanı
80, Büyükelçi Volkan Vural / AB Genel Sekreteri

7/6134

ANKARA'DAN DAVET EDİLEN GAZETE VE TV TEMSİLCİLERİ

(12 Şubat 2002)

GAZETELER

Cumhuriyet / Mustafa Balbay
Hürriyet / Sedat Ergin
Milliyet / Fikret Bila
İlnur Çevik / Turkish Daily News

Sabah / Bilal Çetin
Radikal / Murat Yetkin
Posta / Sabahattin Önkibar
Türkiye / Nuri Elibol
Yeni Asır / Şebnem Bursalı
Dünya / Levent Akbay
Zaman / İbrahim Karayeğen
Yeni Şafak / Fehmi Koru
Ortadoğu / Orhan Karataş
Nokta / Turgay Türker
Aydınlık / Tevfik Akfırat
Milli Gazete / Ferhat Koç

TV TEMSİLCİLERİ

ATV / Erhan Karadağ
CNN TÜRK / Baki Şehirlioğlu
ETV / Bülent Erandaç
Flash / Ferhan Şaylıman
HABER TÜRK / Taki Doğan (ulaşılamıyor)
Kanal D / Mehmet Akarca
Kanal 7 / Mehmet Akif Beki
STV / Haluk Örgün
SHOW TV / Müşerref Seçkin
TV 8 / Emin Pazarcı

7/6134

MECLİS'TE GRUBU BULUNAN PARTİ GENEL BAŞKAN YARDIMCILARI

Rahşan Ecevit (DSP)
Teoman Rıza Güneri (SP)
Hayri Kozakçıoğlu (DYP)
Bülent Akarcalı (ANAP)
Murat Mercan (AKP)
Şevket Bülent Yahnici (MHP)

7/6134

TOPLANTIYA DAVET EDİLEN GAZETECİ KÖKENLİ MİLLETVEKİLLERİ

Bülent Ecevit
İsmail Cem
Yılmaz Karakoyunlu
Yaşar Okuyan
Nazlı Ilıcak
Turan Tayan
Uluç Gürkan
Agah Oktay Güner
Ahmet Tan
Nevzat Yalçıntaş
Bahri Zengin
Avni Doğan
Cevdet Akçalı
Erol Al
Masum Türker
Emrehan Halıcı
Mustafa Vural
Tayyibe Gülek
Hakan Tartan
Kenan Sönmez
Süleylan Yağız
Hüsamettin Korkutata
Şadan Şimşek
Mücahit Himoğlu
Nazif Okumuş
Osman Yumakoğulları
Yusuf Kırpınar
Mehmet Özcan